

जालना येथील जेईएस महाविद्यालयात खगोलशास्त्र विषयावर आयोजित व्याख्यानात बोलताना प्रा.डॉ. संजीव धुरंधर. समोर उपस्थित विज्ञानप्रेमी.

"ई. लोकमत"

दि. ६-९-२०१२

गुरुत्वीय लहरींचा प्रगत अभ्यास, संशोधन महाप्रकल्प केंद्र सरकारच्या विचाराधीन

जालना-लोणार परिसर अभ्यासासाठी उपयुक्त

जालना | दि. ५ (वार्ताहर)

अंतराळातील उपग्रहांच्या गुरुत्वीय लहरींचा (गुरुत्वाकर्षण) प्रगत अभ्यास व संशोधनात्मक वेध घेणारा एक महाप्रकल्प अमेरिकेच्या संयुक्त सहकार्यातून भारतात उभा करण्याचा प्रस्ताव केंद्र सरकारच्या विचाराधीन आहे. या प्रकल्पासाठी जालना-लोणार परिसर उपयुक्त असल्याचे मत आयुक्ता-पुणे येथील ज्येष्ठ संशोधक प्रा.डॉ. संजीव धुरंधर यांनी व्यक्त केले.

जेईएस महाविद्यालयात जालना आणि विज्ञान प्रसार नवी दिल्ली यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित विज्ञानविषयक राष्ट्रीय व्याख्यानमालेत ते बोलत होते. आपल्या सभोवताली पसरलेल्या अनंत विश्वातील विविध आकाशगंगा, तारे, ग्रह आणि धूमकेतू या सर्वांपासून गुरुत्वीय लहरी पृथ्वीवर येतात. संपूर्ण विश्व याच गुरुत्वीय बलाने बांधलेले आहे, असा शास्त्रज्ञांचा दावा आहे. पृथ्वीच्या भौगोलिक रचनेत भारताचे स्थान अमेरिकेच्या विरुद्ध स्थानावर

- आयुक्ता-पुणे येथील ज्येष्ठ संशोधक प्रा. डॉ. संजीव धुरंधर यांचे प्रतिपादन
- जेईएस महाविद्यालयातील व्याख्यानमालेत खगोलशास्त्र विषयक माहिती

असल्याने या संशोधन प्रकल्पाची उभारणी भारताच्या मध्यभागात अपेक्षित आहे. त्यासाठीच लोणार-जालना परिसर उपयुक्त आहे. सदर प्रकल्पाच्या उभारणीनंतर होणाऱ्या

संशोधन कार्यातून 'गुरुत्वीय लहरींचे खगोलशास्त्र' या नव्या विषयाच्या अभ्यासाला प्रारंभ होईल, असे धुरंधर यांनी सांगितले. अकोला येथील कुतूहल या संस्थेचे डॉ. नितीन ओक यांनी मानव कालगणना कशी शिकला?, त्याचा मानवी जीवनाशी कसा प्रत्यक्ष निकटचा संबंध आहे, याविषयी विवेचन केले. प्रास्ताविक संयोजक डॉ. मुकुंद कुर्तडीकर यांनी केले. याप्रसंगी व्यासपीठावर प्राचार्य डॉ. रमेश अग्रवाल, उपप्राचार्य डॉ.

एस.के. पोपळघट, डॉ. सचिन नरवाडीया यांची उपस्थिती होती. याप्रसंगी विज्ञान कोडोचा खेळ डॉ. नरवाडीया यांनी सादर केला. डॉ. बारवाले महाविद्यालयाच्या संघास प्रथम, मत्स्योदरीच्या संघास द्वितीय व जेईएस महाविद्यालयाच्या संघास तृतीय पारितोषिक देण्यात आले. शहरातील सर्व विज्ञान महाविद्यालयातील विद्यार्थी, प्राध्यापक व विज्ञानप्रेमी नागरिक यावेळी उपस्थित होते.